

Anskaffelsesregelverket

Erfaring fra en offentlig anskaffelse med laveste pris som kriteringsvalg

ANNE METTE E. RENSVIK, XYLEM | TRONDHEIM

Erfaring fra et spesielt tilfelle

- Anbudsinngivelse fra en kommune i Midt-Norge, via konsulent
- Konkurransen med forhandlinger om 6 stk avløpspumpestasjoner.
- Kriterier for valg av anbyder, §13-2, tildeles den tilbyder som har laveste pris
- Gå igjennom den prosessen vi var igjennom med klage, avvisning av klage, midlertidig forføyning, avlysning av anbudskonkurranse og ny utlysning

Utlysningen var 6 komplette avløpspumpestasjoner

- Utlysning via Doffin
- Konkurransen med forhandlinger
- Anbudsfrist, lukket åpning
- Kriterier for valg av anbyder, §13-2, tildeles den tilbyder som har laveste pris
- Anbudsgrunnlaget bestod av en nøyaktig teknisk beskrivelse med helt spesifikt hva stasjonene skulle inneholde og kvaliteten på materiellet

Leveransen skal minst tilfredsstillende etterfølgende spesifikasjon

- Krav til pumper, der oppgitt kotehøyder, antall Pe som skal tilknyttes, pumpeledninger var dimensjonert av konsulent.
- Overbyggets størrelse, yttervegger, innervegger, tak, gulv, ventilasjon, taljer ferdig sertifisert, lys og varme etter en spesifikk liste
- Pumpesumper skulle inneholde: ventil på innløp med spindelforlenger til toppdekket, skumskjerm på overløp, røropplegg i syrefast med plugginnkjøring osv.
- Det var oppgitt terrenghøyde og innløpshøyde. Tilbyder beregner dybde/høyde av stasjon ut i fra terrenghøyde og at start og stopp- nivå skulle ligge under innløpet.
- Vi beregnet høyder på alle 6 stasjoner, vannmengder, sumpvolum osv

Xylem utarbeidet tilbud med nøyaktig beskrivelse av hva vi har tatt med og med de kvalitetene som var beskrevet

- Beregnet pumpeledninger på nytt, (underdimensjonert fra konsulent) beskrivelse av pumpevalg, pumpekurver, effektkurver, oppgav totalhøyder på alle pumpeinstallasjonene
- Før innsendelse sjekket vi på nytt at vi hadde svart på forespørselen og at alt kom grundig frem i tilbudsbrevet
- Pakka og sendte tilbudet til konsulenten innen fristen som var 27.02.15

Med forhandlinger så forventet vi spørsmål. Etter ca 1 uke kom spørsmål fra konsulent

- Kan dere gå ned i pris?
- Vårt svar var nei på grunn av at vi var komplett iht. forespørsel og prisen var den laveste vi kunne gi
- Hvis vi skulle gå ned i pris kunne vi evt. gå ned på kvalitet- innhold
 - Uaktuelt

Avgjørelsen kom fra konsulenten

- Skulle inngå forhandlinger/ avtale med et oppgitt firma
- Vi var kun 2 tilbydere, sluttsummene var oppgitt
- Xylem 3 145 085,- . Konkurrent 3 058 000,-
- Konkurrent hadde blitt forespurt om leveranse med Flygt – pumper, de hadde antatt en sum i tillegg pr. stasjon uten å spørre Xylem på pris eller mengder, høyder osv

Hva gjør vi???

- Totalsummen vi tapte på var så liten at på 6 pumpestasjoner ville det være små detaljer som skilte oss
- Xylem kontaktet konsulenten og ba om å få ut tilbudet fra konkurrent
- Etter et kort overblikk observerte vi at her var det mangler som vi mener SKAL være med når det er opplistet hva som skal ligge ved i tilbudet ved innlevering og kvaliteter som var minimumskrav i utlysningen
- Manglet spesifikt hvilken pumpe som skulle brukes hvor
- Kun generelt som gjaldt alle stasjoner

Vi konfererer med våre ledere på hovedkontoret

- Skal vi bare la det gå eller skal vi klage?
- Konklusjon: Vi legger inn et krav om at konkurrent skal forkastes

Begrunnet klage med generelle kravspesifikasjoner i anbudsgrunnlaget

- «Anbyder skal legge ved anbudet nøyaktig spesifikasjon over det materiellet som inngår i leveransen og oppgave over tekniske data for pumper m.v. som eks. effektuttak, virkningsgrad, pumpekarakteristikk med angivelse av driftspunkt, plan – og fasadetegninger av overbygget samt tegninger som viser innvendig røropplegg.»
- «Leverandøren skal foreta beregning og opptegning av ledningskarakteristikk som samholdes med kapasitetskurver for tilbudte pumper. Lengdeprofil for pumpeledningene følger vedlagt. Resultatet av beregninger skal vedlegges tilbudet»

Leveransen skal minst tilfredsstillende den etterfølgende spesifisering

- Overbygget er detaljert beskrevet med kvaliteter og innhold
- Pumpesump og røropplegg beskrevet i detalj bortsett fra høyder som vi ut i fra visse krav skulle beregne
- Pumper skulle beregnes ut i fra dimensjonerende data med antall Pe og dimensjoner på pumpeledninger

Krav om forkastelse av konkurrent med bakgrunn om at de ikke oppfyller krav, eller har gitt tilstrekkelig opplysninger, på følgende punkter:

Listet opp konkret hva som manglet eller var angitt med annen kvalitet enn det som var beskrevet.

- «Et tilbud skal avvises når det på grunn av avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende i en anbudskonkurranse kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene, jf. FOA§11-11(1) f.»
- «Formålet er å kunne sikre en objektiv sammenligning av tilbudene og dermed likebehandling. Aksept av et vesentlig avvik eller uklarheter innebærer i realiteten en endring av kravspesifikasjonen i strid med kravet til likebehandling og forutberegnelighet»

Krav om forkastelse av konkurrent med bakgrunn om at de ikke oppfyller krav, eller har gitt tilstrekkelig opplysninger, på følgende punkter: forts

- «Formålet er å kunne sikre en objektiv sammenligning av tilbudene og dermed likebehandling. Aksept av et vesentlig avvik eller uklarheter innebærer i realiteten en endring av kravspesifikasjonen i strid med kravet til likebehandling og forutberegnelighet»

Avvisning av konkurrent ikke tatt til følge. Følgende svar:

- Våre kommentarer til Deres punktvisse merknader
 - Pkt 1 og 2: Dette er **ikke** å forstå som **absolutte krav ved anbudsinnlevering** og vil bli krevd fremlagt i kontraktsmøtet med den valgte leverandør/entreprenør
 - Pkt. 3 – 11: Dette er alle krav som er satt i tilbudsforespørselen og som **forutsettes** levert uten at tilbyder trenger å liste opp dette i sitt tilbudsbrev
 - På grunnlag av dette ser vi ikke at oppdragsgiver har **plikt** til å avvise ... sitt tilbud på nåværende tidspunkt

Ny diskusjon i Xylem, hva gjør vi videre?

- Telefonmøter med ledelsen
- Konkluderte med at vi søker juridisk bistand
- Telefonmøter med ledelsen, advokatfirma: Ja- Nei
- Advokatfirma sendte brev der alle klageposter ble tatt opp med henvisning til konkrete KOFA saker og FOA §11-11 med div punkter
- I konkurrents tilbud var der helt klare avvik på hva de tilbød
- Krav om avvisning av konkurrents tilbud og at de omgjør sin tildelingsbeslutning

Svar fra konsulent igjen

- Vi har sammen med byggherre foretatt en ny vurdering av klagen og kan meddele følgende:
- Gjelder krav om dokumentasjoner: «**Dette er ikke å forstå som absolutte krav ved anbudsinnlevering** og vil bli krevd fremlagt i kontraktsmøtet med den valgte leverandør
- «Konkurransesgrunnlaget er dermed lagt opp slik at avvik fra minstekrav ikke nødvendig vis blir ansett som vesentlige.»
- Vedr. detaljspesifikasjoner: «Dette er krav som forutsettes levert uten at tilbyder trenger å liste opp dette på nytt i sitt tilbudsbrief»

Svar fra konsulent igjen forts.

- «Tilbyderen har i tillegg signert anbudsskjema hvor han tilbyr seg å utføre arbeider og ytelser som omfattes av entreprise. Tilbyder er dermed forpliktet til å levere beskrevne ytelser iht konkurransegrunnlaget»
- **Konklusjon: Ikke plikt til å avvise tilbudet fra ...**

Nye telefonmøter

- Vi går for midlertidig forføyning til Tingretten
- Midlertidig forføyning må skje før kontrakt inngås
 - Oppmerksom på at kommunen kunne gi etter og avlyse konkurransen
- *Konkurransen avlyst*

Ny anbudskonkurranse

- Ny konkurranse med små endringer i utlysningsteksten, pumper og kapasiteten
- Avgjørelse på pris men det var presisert at produktet skulle **minst** tilsvare følgende kvaliteter og krav
- SKAL VI TILBY?
- 4 anbydere
- Protokollen fra anbudsåpningen viste
 - Billigst: 2320300, 2998000, 3226315 (Xylem)
- Laveste sum ble antatt, vi fikk ut konkurrents tilbud, rotete oppsett (denne konkurrenten er beryktet for rotete tilbud slik at kunde ikke vet hva de får)

«Påen igjen»

- Klage som gikk på pumpekapasitet, underdimensjonert, manglende kvaliteter. **Krav om avvisning**
- Avvist igjen fra konsulent og kommune, samme svar som sist.
- Diskusjon i Xylem, hva gjør vi?
 - Vi avslutter: Vi bruker energien på andre ting

Hele konkurransen et godt eksempel på et «slett håndverk»

- Stiller mange krav men følger ikke opp, ser seg blind på prisen, leser ikke tilbudet men «forutsetter at det skal leveres iht. krav»
- Avvist igjen fra konsulent og kommune, samme svar som sist.
- Konsulenter stiller seg over Loven om offentlige anskaffelser og over advokater som er spesialister på offentlige anskaffelser

Hva har skjedd i etterkant med leveransen

- En fra oss har fått tilgang til stasjonene som er levert
 - Dårlig utførelse og store mangler
 - Ikke overlevert ennå: kan bli krangel eller dyssa ned.

Spørsmål?